

Protokoll vid Vätternvårdsförbundets Samförvaltning Fiske 2018-11- 01, kl 10.00 – 16.20, Vadstena folkhögskola, Vadstena kommun

Marie Kristoffersson deltog del av dag och avtackades för det engagemang och goda arbete hon gjort för Vätternvårdsförbundet, Leader Vättern och som ordförande för Samförvaltningen.

1. Val av mötesordförande

Förslag: Anders Lundgren.

Anders Lundgren valdes till mötesordförande.

2. Mötets öppnande

Ordförande förklarade mötet öppnat.

3. Upprop

Presentation av samtliga mötesdeltagare.

4. Förslag till dagordning

Punkt 9 flyttas till efter punkt 7. Kommentar: Vi behöver bli bättre på att avsluta punkter som återkommer möte efter möte.

5. Val av justeringsperson

Ingemar Bergbom föreslogs som justeringsperson.

Ingemar Bergbom valdes till justeringsperson.

6. Föregående protokoll

2018-05-17, justerat och utlagt på hemsidan och bifogat till utskickade möteshandlingar. Kommentar: Se till så att datummärkningen i protokollen stämmer i fortsättningen.

- Åltema första möte 2019.
- Uteblivet svar inkommen skrivelse VFF. Alla överens om att svaret meddelats för sent.

7. Informationspunkt: Brukarorganisationerna rapporterar

- **Sportfiskarna:** Regionkontoret i Jönköping nu öppnat. Sportfiskarna föreslår att Mattias Larsson ersätter Markus Lundgren i samförvaltningen. Bjud in Mattias till nästa samförvaltningsmöte.
- **Yrkesfisket:** Haft möte inom organisationen.
 - Påtalar att regelgruppens aktivitet är viktig.
 - Lakeprojektet ämnas fortsätta, diskussion om att ev fiska lake inom förbudsområdena, lakstrutarna är mycket selektiva, fångar i stort sett bara lake.
 - Kompetensutveckling inom organisationen rörande hygien, märkning och spårbarhet.
 - Verkar finnas goda möjligheter att varumärkskydda vätternsiken.
- **Fiskevattenägarna:** Har skickat ut enkät till medlemmarna.
- **Fritidsfisket:** Inte mycket nytt.
- **Fisketurism:** Dialog mellan naturturismföretagarna (fiske, natur m.fl.).
- **Turism:** Inte med på mötet.

8. Informationspunkt: Nytt från Länsstyrelserna

- Kräftprovfiske 2018. Överlag hög fångst/ansträngning. Mindre individer i hårt fiskade områden. Oro för signalkräftans påverkan på Vätterns ekosystem från många.
- Elfiske i Vätterns strandzon med båt, försöksverksamhet. Anton visade film.
- Undervattensdrönare, kommer användas vid fisketillsynen, även vid inventering av rödinglekommråden mm.

Vätternvårdsförbundet

- Tillsynen, verkar varit förhållandevis lite problem med tjuvfiske, få polisanmälningar, även yrkesfisket upplever problemen som något färre jämfört med tidigare.
- Skrivelse till Lst där yrkesfisket frågar huruvida Lst anser att yrkesfisket kan sälja sik nu när kontrollprogrammet varit igång och halterna där varit låga. Svar på skrivelse kommer. Vad som sen kommer gälla beror mycket på vad Livsmedelsverket säger.
- Har blivit ett övertagande av yrkesfiskelicens och till det fått motsvarande dispenser som tidigare. Nya ansökningar avslås hos HaV och Lst, ca fem ansökningar per år, relativt stort intresse för att yrkesfiska kräftor i Vättern.
- Rödinglekprovfiske pågår, leken verkar vara senare än vanligt, nästan bara hannar hittills i fångsterna. Glädjande nog har det konstaterats lek vid ett par nygamla lokaler.
- Restaurering tillflöden, Ålebäcken, Östergötlands län nästa år, restaurering av bottnar och utläggning av död ved. I Västra Götalands län inget gjort men däremot på gång med åtgärdsplan för ett antal vattendrag. Jönköpings län ihop med Habo och Jönköpings kommun har genomfört/håller på med en hel del mindre och någon större åtgärd, bl.a. utrivning av dammen vid Hovslätt i Tabergså.
- Workshop harr genomförd, lite dålig uppslutning tyvärr. Sammanställning från mötet kommer framöver. Fortsatt mycket löss på harren under sommaren. Oro för skarvens påverkan på harr och andra arter, frågan borde drivas hårdare.

9. Informationspunkt: **Nytt från SLU**

- Fritidsfiskeenkäten Vättern. Göran presenterade kort resultaten. Resultaten stämmer ganska bra överens med Lst:s egna enkätundersökning. Många pappersrapporter jämfört med digital rapportering, förmodligen kopplat till informationsinsatsen. Mycket bra upplösning från flyginventering, syns väldigt bra vilka båtar som är fiskande. Fortsättning? Finns planer på återkommande uppföljning, kanske 3-års intervaller. Tyvärr ingen möjlighet idag att införa registrering av fritidsfiskare på Vättern (krävs en ändring i fiskelagen), vore annars önskvärt. Fanns tidigare i Vättern med 80-90% svarsfrekvens.

Vätternvårdsförbundet

- Ekointegrering, nors går ner (predation?), siklöja upp, mycket storspigg (dock svårt att uppskatta av metodskäl). Planer finns på metodutveckling för övervakning av större predatorer med öppna trålar.

10. Informationspunkt: **Nytt från HAV**

- Riksintresse yrkesfiske. Revidering pågår, förändrade områden, borttagna områden, nya områden. Implementeras i Havsplanarbetet 2019. Oklart om kringverksamheter ska inkluderas, typ beredningsindustri, fritidsfiske, vattenbruk m.fl. Arbetet utgår från flera kriterier i strategin "Svenskt yrkesfiske 2020", hållbarhet, kunskap, regelförenkling, myndighetsarbetet, ekonomi, samverkan med mera. Revidering av insjöarna görs efter havet.
- Hanteringsprogram signalkräfta. Beslut fastnat mellan HaV och regeringkansliet, oklart när det kommer.
- Nationella beredningsgrupperna, ambition att få till regionala beredningsgrupper, ex en grupp för de stora sjöarna. Oklart hur gruppindelningen ska se ut. Kan bli aktuellt med start för beredningsgrupperna under 2019.

11. Informationspunkt: **Nytt från kommunerna**

- **Karlsborg:**
 - Vikens vattenråd: Fiskevårdsplan, nätprovfiske, växtplankton, elfiske i Edsån (var för lite vatten) utfört. Studiebesök vid Unden hur de jobbat med åtgärder där.
 - Vikens vattenråd, LONA-projekt 2-3 våtmarker i Viken, näringsretention, gynna gädda Ca 100 000 kr.
- **Habo:**
 - Skolbäcken-projekt med sportfiskarna.
 - Medverkat i öringens och rödingens dag.
 - Flera åtgärder genomförda. "Blå plan", samarbete med LRF, Hornån och Svedån med syfte att förbättra hänsynen inom skogsbruket.
 - [KSLA: föredrag om relationen mellan restaurering och kulturvården.](#)
 - Omprövning för ytbehandlingsföretag vid fiskebäcken för minskat nitratläckage.

12. Informationspunkt: Nya rapporter

- [Fritidsfisket i Vättern 2015 – Resultat från enkätundersökning och fältobservationer - Fördjupad version av Fritidsfisket i Vättern 2015.](#)
- [Bevarandeplan Natura 2000 Vättern.](#)
- [Årsrapport 2017.](#)
- **Faktaserien:**
 - Nr 1:2018 [Utvärdering av genomförande åtgärder vid fyra vandringshinder i Knipån under 2000-talet.](#)
 - Nr 2:2018 [Glacialrelikta krätdjur i Vänern, Vättern och Mälaren 2017.](#)
 - Nr 3:2018 [Råvattenkampanj 2017: Vänern, Göta Älv, Vättern och Motala ström.](#)
 - Nr 4:2018 [Oligochaeter som miljöindikatorer i Vättern i ett 100-årigt perspektiv.](#)
 - Nr 5:2018 [Utvärdering av överlevnaden hos återutsatt röding i Vättern vid trollingfiske och vertikalfiske.](#)
 - Nr 6:2018 [Makrofyter i Vättern 2015-2017.](#)
 - Nr 7:2018 [Asp i Vätternmynnande vattendrag.](#)
 - Nr 8:2018 [Redovisning av lekfiskräkningen i Vätterns tillflöden våren 2018.](#)

13. Informationspunkt: Nyheter i våra nätverk

- VVF styrelsemöte
 - Vättern.org finns nu på FB, Twitter och Instagram.
 - Resultat microplaster i närtid.
 - Utvecklingsprojekt 2019:
 - Läkemedel i miljön.
 - Konsekvensklassificering Vättern – vägar, bäckar – risk för olyckor.
 - VVF deltar som partner i ansökan: Destruktion av PFAS i vatten.
 - Vättern i medier under sommaren – miljötillstånd och föroreningar i Vättern.
 - Miljöövervakning i år:
 - Miljögifter; analys av t ex dioxin och DDT i röding.

Vätternvårdsförbundet

- Miljögifter i sediment.
- Årsskrift i ny form, en mer populärvetenskaplig version utöver den vanliga rapportversionen. Kika lite på hur Vätern gjort.
- Ny hemsida Vätternlivet på gång inom Below projekt, ska vara en plattform för att hämta mer skolanpassad kunskap/information om Vättern.
- Skjutfältråd Karlsborg 15/11.

14. Informationspunkt: Nytt från arbetsgrupperna

- **Info:** -
- **Kräftgruppen:** -
- **Övervakning/undersökning:** Möte 4 oktober.
 - Främst diskuterat nytt miljöövervakningsprogram för Vättern, diskussioner pågår. Största föreslagna förändringen gäller glesare ekointegrering, kontroversiellt att bryta tidsserien enligt SLU. Behov av att följa upp nedgången i rödingbeståndet, behövs tätare än 3-års intervall. Förmodligen en extra insats 2019 för detta. Protokoll från mötet fanns till hands på Samförvaltningsmötet.
- **Tillsynsgruppen:** inget nytt möte.
- **Laxgruppen:** inget nytt möte.
- **Dioxingruppen:** -
- **Regelgruppen:** Inget nytt, avvaktat förtydligande av SLU:s uppdrag så att de finns tillgängliga för analyser, utvärdering av förslag på reglerändringar.

15. Informationspunkt: Senaste från Leader Vättern

- Årsstämma den 23/5. Infoturné runt Vättern med båtut.
- Extrastämma fick hållas i september pga fel könskvot enligt reglerna för sammansättning för LAG, ej giltig styrelse.
- Svårt att få fram relevanta projektförslag, dock finns många idéer. Vi inom Samförvaltningen behöver tänka på finansiering för kommande period.
- [Drönarfilmning hamnar](#) finns tillgängligt på hemsidan.
- Inplanerad kommunturné för att besöka samtliga finansiärer.
- 5,7 mkr kvar att fördela.

Vätternvårdsförbundet

16. Informationspunkt: Projekt samförvaltning fiske

- Stora sjöar konferens Evian, Frankrike. Malin och Friederike deltog från Vätternvårdsförbundet. Vättern, Väneren och Mälaren var där och presenterade gemensamt Samförvaltningsarbetet och arbetet med Förvaltningsplan för fisk och fiske i de stora sjöarna med en poster. Kort redogörelse av Malin.
- [Good Practice project](#), vårt projekt (Samförvaltning Fiske Vättern) visas som ett inspirerande exempel i nätverket [FARNET](#), ett resultat från deltagande i FARNET-konferens "Fisheries Local Action Groups and local resource management" tidigare i vår.
- Bra jobbat Malin!!!
- Avstämning ekonomi 855 297 kr förbrukat dvs drygt hälften. Största posten löner. Första delutbetalning (för 2016) godkänd.

17. Diskussion/Beslutspunkt: Ny ordförande i samförvaltningen

- Efter gruppdiskussioner vilka kriterier och egenskaper som är önskvärda hos vår nya ordförande så sammanställdes redogörelserna för grupperna:
 - Neutralitet, ej koppling till någon brukargrupp eller tjänstemannaposition kopplat till fisk och fiske.
 - Förmåga att strukturera möten.
 - Tillgänglighet viktigt.
 - Prioritera kvinnlig ordförande.
 - Bidra till att utveckla samförvaltningen framåt.
 - Engagerad och kommunikativ.
 - Lämplighet i förhållande till vad vi ser som viktiga frågeställningar framöver.
- En tillfällig arbetsgrupp som arbetar för att hitta namnförslag; någon från samförvaltningen, valberedningen, VU (Måns eller Kjell). Förslag på Malin, Pierre, Kjell.

Beslut: Mötet godkänner att Malin, Pierre och Kjell får uppdraget att bilda tillfällig arbetsgrupp för att hitta ny ordförande till Samförvaltningen.

18. Diskussionspunkt: Informationsinsatser Samförvaltning fiske Vättern

Vätternvårdsförbundet

- På nästa möte kör vi gruppdiskussioner kring denna fråga. Syftet med diskussionerna är att komma fram till hur vi ska lyfta samförvaltningen regional/lokalt. Förslag redan nu: Mer lättillgänglig information, rapporter bör vara enklare för allmänhet att ta till sig. Arbetar vidare med detta på nästa möte.

19. Informationspunkt: Ny lagstiftning vattenverksamheter

Anton Halldén informerade om den nya lagstiftningen för vattenverksamheter som träder ikraft 1 januari 2019 vilken till stor del reformerar arbetet med framförallt miljöanpassningen av vattenkraften i Sverige. Lagen säger att alla vattenverksamheter som producerar eller byggdes med syfte att producera el ska miljöanpassas inom 20 år, miljöanpassningarna får tillsammans maximalt ta 2,3% av den årliga elproduktionen ett normalår i anspråk (motsvarande 1,5 Twh). Samtidigt ska alla tillgängliga undantag från kraven enligt miljö kvalitetsnormerna användas vid provning av anläggningarna.

Till lagstiftningen håller en provningsplan på att arbetas fram, ägare av vattenkraftverk behöver anmäla sig till provningsplanen (med start 1 december 2018) för att kunna få ta del av finansiering för miljöanpassningsåtgärderna ur nationella fonden (totalt 10 miljarder kr).

Vattenverksamheter som inte producerar eller uppfördes med syfte att producera el (kvarndammar, hålldammar m.fl.) ska också miljöanpassas enligt nya lagstiftningen, dessa ingår dock inte i provningsplanen och kan inte ta del av fonden för att finansiera åtgärder).

20. Besluts punkt: Förslag till Agenda 2019

Vintermöte: ändring från föreslaget 28 februari till **torsdagen den 21 februari** i Jönköpings län.

Vårmöte: torsdag 23 maj i Västra Götalands län (Brevik).

Höstmöte: torsdag 31 oktober i Östergötlands län.

Beslut: Agendan fastslogs med föreslagen ändring för vintermötet.

Vätternvårdsförbundet

21. Övriga frågor

- Harrfrågan, dåligt frivilligt engagemang, behövs sättas upp riktlinjer för hur man ska arbeta och bete sig i harrgruppen. Omtag behövs generellt i harrarbetet, både vad gäller övervakning och åtgärder. Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund uttryckte önskemål om att tillsammans med sportfiskarna ta fram förslag på övervakningsinsatser och åtgärder för harren. Mötet tyckte det lät som en bra idé. *På nästa möte presentera förslag på hur åtgärdsarbetet för harr kan utvecklas.*

22. Nästa möte

Vintermöte 21 februari Jönköping.

23. Mötets avslutande

Mötesordförande förklarade mötet avslutat.

Karl-Magnus Johansson
Vid protokollet

Anders Lundgren
Mötesordförande

Ingemar Bergbom
Justeringsperson

Vätternvårdsförbundet

BILAGA 1

Närvarande:

Alf Hultqvist, Sportfiskarna
Anders Rockler, Fiskevattenägarna
Jonny Ståhl, Insjöfiskarna
Ingvar Thorsholen, Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund
Lennart Grann, Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund
Karl-Magnus Johansson, Vätternvårdsförbundet
Anders Lundgren, Karlsborgs kommun
Anton Halldén, Länsstyrelsen Jönköping
Martin Karlsson, Havs och Vattenmyndigheten
Michael Cornell, Leader Vättern
Göran Sundblad, SLU (halva mötet via skype)
Malin Setzer, Vätternvårdsförbundet
Ove Johansson, Fisketurismföretagarna
Ingemar Bergbom, Habo kommun
Jörgen Dahlin, Länsstyrelsen Östergötland
Marie Kristoffersson, delar av mötet